Michael Andersen
Dan Jensen
Jan Sørensen

Dronning avl i små bi-gårde med hjælp fra bierne.

- Det kræver ikke en masse udstyr.
- Det har minimal betydning for dine bi-familier ved opstart

November 2026

Dronning avl i egen bi-gård

- Det er lige så **vigtig at kunne lave en dronning** som det er at kunne **lave en aflægger-familie**.
- Vi bruger en metode der gør det nemmere at lave en ny dronning i en lille bi-gård. Uden det kræver en masse ekstra udstyr.
- Det er tænkt som en måde hvor små bi-gårde selv kan planlægge dronning skift og lave den nye dronning der skal bruges.
- Det er ikke en erstatning for at lave aflægger familier.

Den lille bi-gård

Aflægger familie

- Erstatte en død bi familie
- Udvidelse af bi-gård

Dronning avl

- Skifte en gammel dronning
- Skifte dronning i et stade der ikke fungerer

Alt hvad der skal bruges for at lave en dronning

- Parringskassette
- 2 stave med voks 8*12 cm
- 1 stav med pollen 8*12 cm
- 2 dl fast foder
- 1 stav med æg og lukket yngel 8*12 cm
- 3-4 dl plejebier (ammebier)

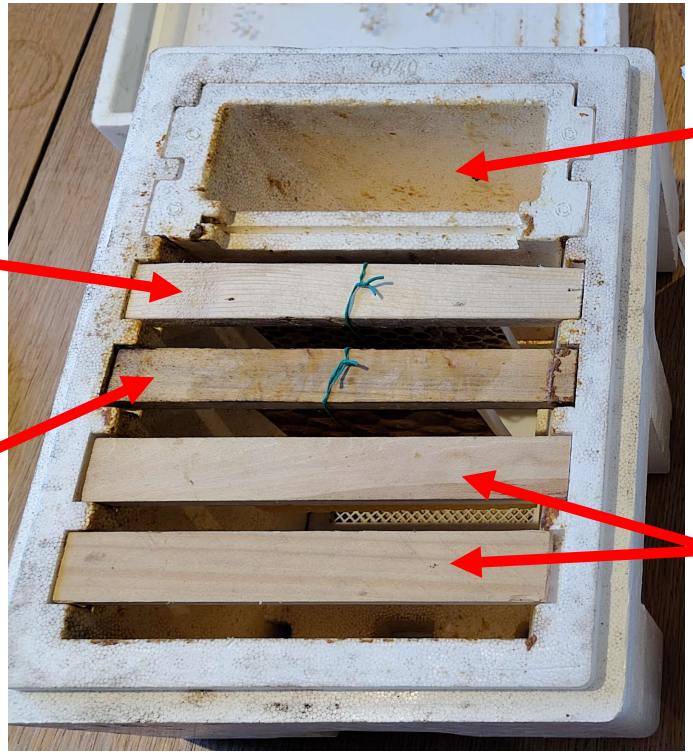

Placering i parrings kassetten

1 stav med æg, larver og lukket yngel

1 stav med pollen

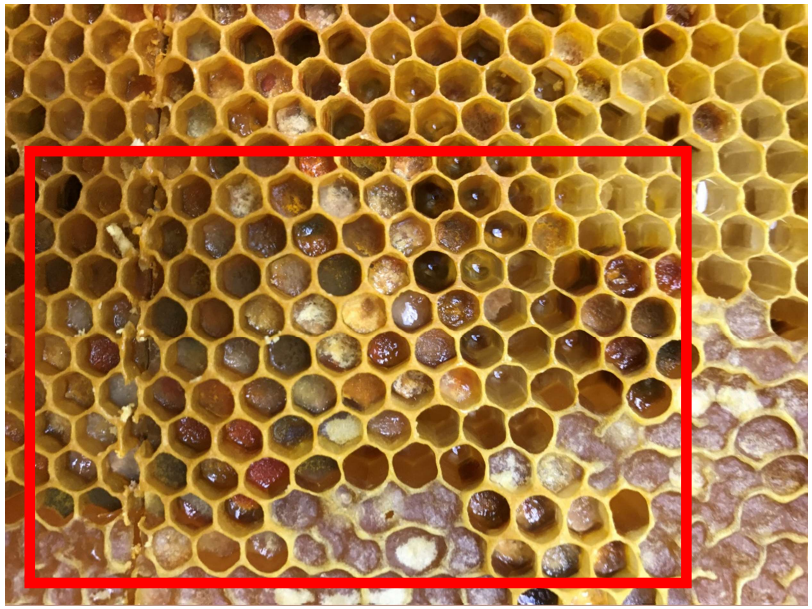
fast foder

2 stave med voks

Pollentavle og vokstavle

- Skær et stykke på ca 8x12 cm ud af en pollentavle
- Sæt det fast på en stav fra parrings kassetten med et stykke ståltråd med plast belægning. (blomstertråd)

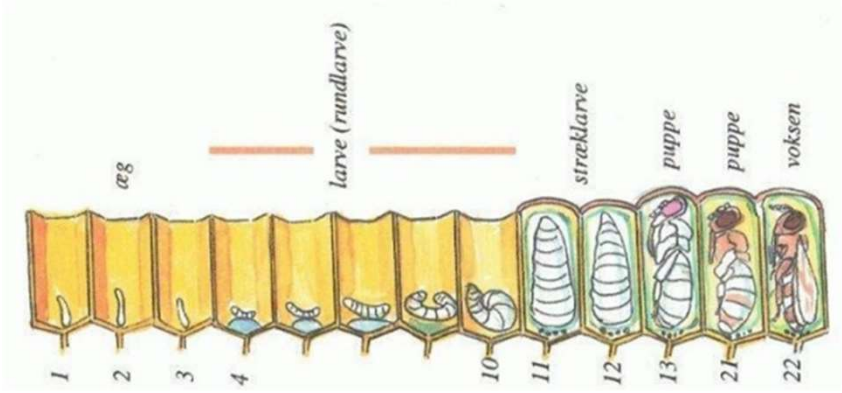
- Skær 2 stykke frisk voks og sæt dem fast til to stave ved hjælp af varme. Vær sikker på de sidder fast.

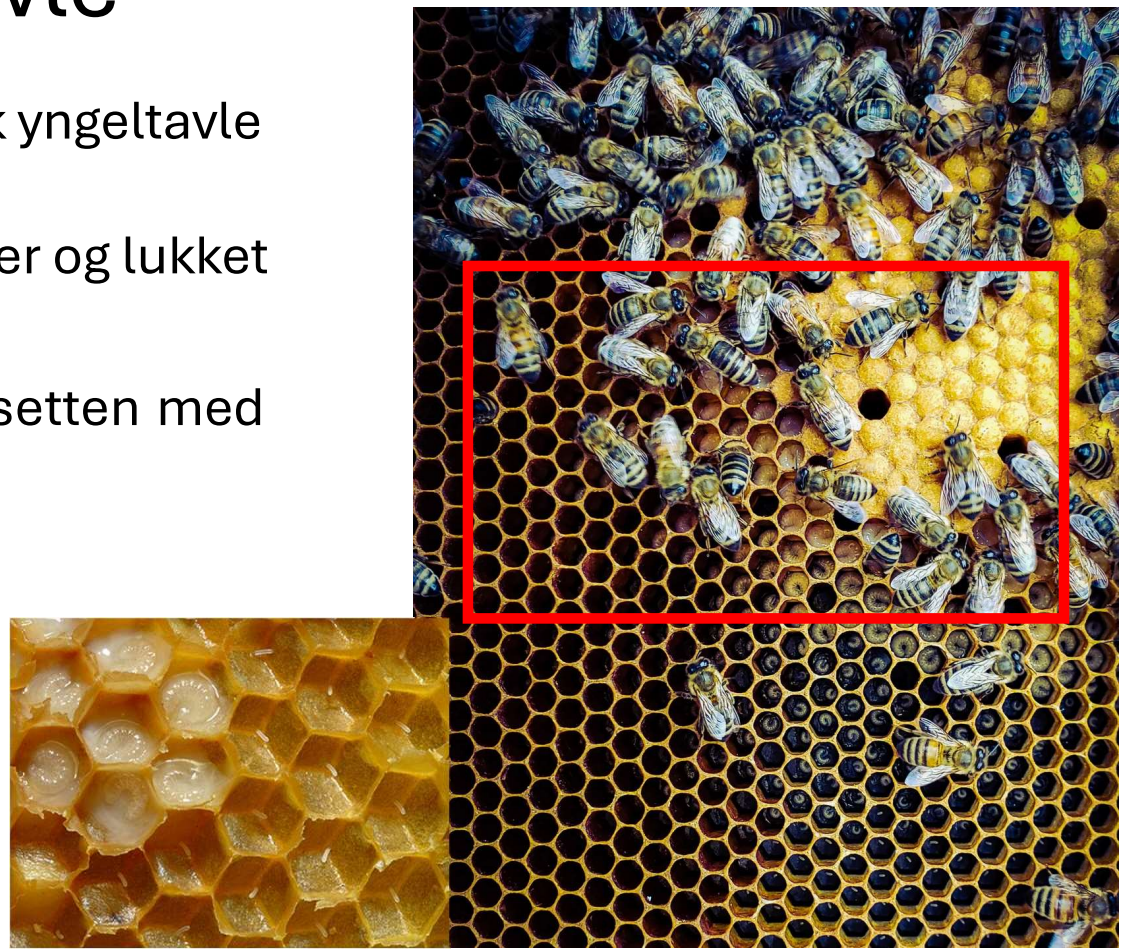

Æg, larve og yngeltavle

- Skær et stykke på 8x12cm ud af en frisk yngeltavle hvor der er friske æg.
- Det er vigtigt der er både friske æg, larver og lukket yngel på det stykke der sættes i.
- Sæt det fast på en stav fra parrings kassetten med et stykke ståltråd med plast belægning. (blomstertråd)

Bier til parrings kassetten

- Ryst bier fra yngeltavler, hvor der er æg og larver, ned i en kasse
- Lad bierne få nogle minutter så trækbierne der måtte være kommet med, de kan flyve tilbage.
- Der skal være ca. 3-4 dl bier tilbage i kassen til hver af det antal parringskassetter der skal laves.

Tilsætning af bier

- Start med at lukke flyvesprækken.
- Når stadet er klar med tavler og foder tilsættes der ca. 3-4 dl bier.
- Der sprøjtes lidt vand i stadet med en blomster forstøver.
- Luk med et gennemsigtig cover og læg låg på.
- Lad stadet stå et til to døgn og åben så flyvesprækken.

Pasning

- Tilses ugentligt (de første 2 uger skal yngeltavlen håndteres med stor forsigtighed og ikke vendes rundt når der er lukkede dronning celler)

- Fodres ugentligt i starten.

- Dronningen kan bruges når der er forseglet yngel, som er ca. 4 – 6 uger efter man har startet processen. Og inden der bliver for trængt så dronningen vil sværme.

- **De absolut vigtigste faktorer ved avl af honningbidronninger af høj kvalite**

1. Brug meget unge larver (under 24 timer gamle)

Dronninger, der opdrættes fra de yngste larver, udvikler større æggestokke, har et højere reproduktionspotentiale og bliver generelt bedre æglæggende dronninger. Forskning viser konsekvent, at dronningekvaliteten falder, når ældre larver anvendes til dronningeopdræt.

2. Fremragende ernæring til ammebierne

Ammebierne skal have rigelig adgang til pollen og nektar (eller egnede fodertilskud). En høj tilgængelighed af pollen er afgørende for produktionen af tilstrækkelige mængder gelé royale og for en korrekt udvikling af dronningen.

3. En stærk cellebyggerkoloni

En dronningeløs koloni med mange unge ammebier producerer bedre fodrede dronningelarver og større dronninger af højere kvalitet.

4. Udvælg avlsmateriale af høj kvalitet

Vælg dronninger fra familier med ønskværdige.

Selektiv avl øger sandsynligheden for, at disse egenskaber videreføres til kommende generationer.

5. Tilstrækkeligt mange sunde droner

Dronningens kvalitet afhænger også af en vellykket parring med mange sunde droner.

Kilder:

- Kama & Shpigler (2025), *Social and nutritional factors controlling the growth of honey bee queens*, PLOS ONE. [journals.plos.org], [pmc.ncbi.nlm.nih.gov]
- De Souza et al. (2019), *Experimental improvement of honey bee queen quality*. [link.springer.com]
- University of Arkansas, *Raising Quality Queen Bees (MP518)*. [uaex.uada.edu]
- SARE, *Raising Queens: A How-To Guide to Sustainable Queen Rearing*. [projects.sare.org]

God fornøjelse

